

بازی‌های آموزشی افروز

ما در مدرسه‌ی افروز اعتقاد داریم که فرهنگ، مشارکت اجتماعی، مسئولیت‌های فردی و مدنی پیوندی گستاخانه با آموزش دارند. به باور ما کلاس درس فقط فضایی برای کسب دانش نیست؛ این هدف با پرورش مهارت‌های اجتماعی و کسب دانش هم تنبیده و تفکیک‌ناپذیرند. موضوع کلاس درس هرچه باشد - ریاضی یا علوم اجتماعی - امکانی است برای تمرین مهارت‌های اجتماعی با دانش‌آموزان و به عقیده‌ی ما ارتقای این مهارت‌ها اگر مهم‌تر از افزایش علم و دانش کودکان و نوجوانان نباشد، از آن کم‌اهمیت‌تر نیست. به همین منظور قصد داریم با برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌هایی در مدرسه‌ی افروز، بازی‌ها و فعالیت‌هایی عملی برای کودکان و نوجوانان معرفی کنیم، درباره‌ی مهارت‌ها و روش‌های تسهیلگری این مفاهیم در کلاس درس به بحث و گفت و گو پردازیم، و راهکاری‌ی عملی برای پیاده‌سازی این مفاهیم در کلاس درس را با هم تجربه کنیم.

مدرسه‌ی افروز دو اصل «آموزش مشارکتی» و «کاربردی بودن مطالب» را سرلوحه‌ی فعالیت‌های خود قرار داده و دوره‌های آموزشی را به گونه‌ای تدوین کرده است که همگام با معرفی هر مفهوم نظری، نحوه‌ی انتقال آن به دانش‌آموزان هم به بحث و گفت و گو گذاشته می‌شود. امیدواریم با تمرکز بر مهارت تسهیلگری، و هم‌فکری و گفت و گو درباره‌ی آن بتوانیم راهکارها و شیوه‌هایی جدید و کاربردی و خلاق پیدا کنیم تا از این طریق تمرین مهارت‌های اجتماعی و بالا بردن میزان مشارکت دانش‌آموزان در کلاس درس محقق شود. ما در مدرسه‌ی افروز بر این باوریم که می‌توان با چشم‌انداز «جامعه‌ی فردا را با هم بسازیم» از فرصت‌های موجود در کلاس درس بهره جست و برای تبدیل دانش‌آموزان به شهروندانی آگاه و مؤثر کوشید.

(در صورت استفاده از منابع افروز، لطفاً ذکر منبع را فراموش نکنید. متشرکریم)

نام فعالیت: کلاس من، جامعه کوچک من

رده سنی: اول ابتدایی به بالا
وسایل مورد نیاز: ماژیک و برگه‌های بزرگ
هدف فعالیت: درک عمیق‌تر حقوق و قوانین؛ آشنایی با حقوق خود و معلم، و قوانین کلاس،
درک حقوق شهروندی در اجتماع کوچک مدرسه

پیشگفتار:

در این فعالیت دانشآموزان از طریق کار گروهی، بحث جمعی و رأی‌گیری، قوانینی را برای کلاس خود طراحی می‌کنند که در طول سال تحصیلی باید اجرا شود. علاوه بر این؛ دانشآموزان حقوق خود را تأیید می‌کنند و نسبت به آن آگاهی می‌یابند. یک شهروند مسئول، از حقوق خود و دیگران، و همچنین از قوانین جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کند، آگاه و به آن‌ها پاییند است. علاوه بر این، می‌تواند این حقوق و قوانین را با نگاهی انتقادی و با درنظر گرفتن حقوق همه افراد جامعه تحلیل کند. کلاس درس به عنوان یک جامعه کوچک قانونمند بهترین فضا برای به دست آوردن این آگاهی‌ها و تمرین این توانایی‌ها به شمار می‌رود.

گام به گام

۱- ابتدا برای دانشآموزان توضیح دهید که کلاس درس مثل یک اجتماع کوچک است و برای اینکه همه بتوانیم سال تحصیلی را به خوبی بگذرانیم، خوب است که مجموعه‌ای از قوانین و حقوق اولیه‌مان را در کلاس مشخص کنیم. (اگر دانشآموزان با حق و قانون آشنایی ندارند، این مفاهیم را برای آن‌ها توضیح دهید.)

۲- سپس دانشآموزان را به گروه‌های ۴ تا ۵ نفره تقسیم کنید. به هر کدام یک برگ کاغذ بزرگ بدهید و از آن‌ها بخواهید فهرستی پنج تایی از حقوق و قوانینی که به نظرشان برای کلاس مناسب است، تهیه کنند. هر گروه باید آماده باشد که از حقوق و قوانین پیشنهادی خود دفاع کند و توضیح دهد که چرا نداشتن آن حق یا آن قانون مشکل‌ساز خواهد بود و داشتن آن‌ها چگونه کلاس را به محیط دلپذیرتری تبدیل می‌کند.

۳- دست کم ۱۵ دقیقه برای تهیه فهرست در نظر بگیرید سپس از آن‌ها بخواهید فهرست‌هایشان را روی دیوار نصب کنند.

۴- هر گروه ۵ دقیقه فرصت دارد تا دلایل اهمیت و فایده‌های آنچه در فهرست ذکر کرده را برای کلاس شرح دهد و در صورتی که هم‌کلاسی‌هایش در این باره سؤال دارند، پاسخ‌گو باشد.

۵- پس از اینکه همه‌ی گروه‌ها فهرست‌هایشان را ارائه کردند، برای هر مورد رأی‌گیری کنید. در پایان می‌توانید ۵ یا ۱۰ موردی که بیشترین رأی را آورده‌اند، به عنوان فهرست نهایی حقوق و قوانین اعلام کنید.

۶- فهرست نهایی را بازنویسی کنید، از همه‌ی دانش‌آموزان بخواهید آن را امضا کنند و روی دیوار کلاس نصب کنید. این قرارداد تا پایان سال تحصیلی روی دیوار کلاس شما قرار خواهد داشت.

از دانشآموزان بخواهید که در مورد تجربه خود بازخورد بدهند. به عنوان راهنمای توانید این سوال‌ها را بپرسید:

۱- احساس

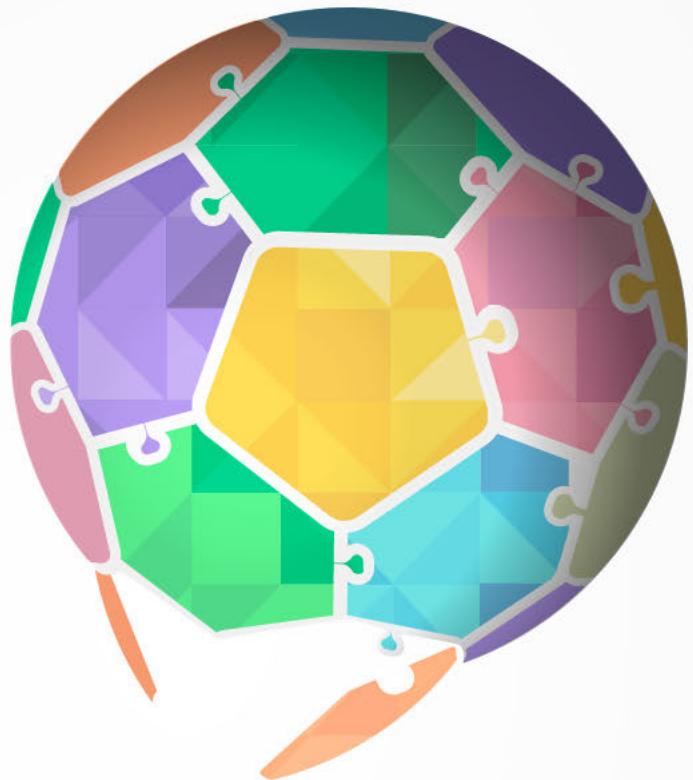
- آیا این فعالیت را دوست داشتید؟ چرا؟
- از اینکه قوانین و حقوق را خودتان تعیین کردید چه احساسی دارید؟

۲- تعمق

- آیا فکر می‌کنید به این حقوق و قوانین پاییند خواهید بود؟ چرا؟
- آیا فکر می‌کنید اگر دوست شما حقوق شما را رعایت نکرد، راحت می‌توانید از او بخواهید که بر اساس توافقات انجام شده عمل کند؟
- فرق بین حقوق و قوانین چیست؟
- این حقوق و قوانین فردی و اجتماعی چه تفاوت‌ها و شباهت‌هایی با حقوق و قوانین در خانه و جامعه دارند؟

۳- عمل

- این نوع تصمیم‌گیری چه چالش‌هایی داشت؟
- این حقوق و قوانین که خودتان نوشته‌اید چگونه رفتار شما را در کلاس، مدرسه و خانه تغییر خواهد داد؟
- برای رعایت بهتر حقوق و قوانین توافقی چه کارهایی می‌توانید انجام دهید؟

سؤال؟؟؟

با مدرسه افروز تماس بگیرید

info@afroozschool.org